

bó i de les demés «vedettes» que l'acompanyen. Ara no pot ésser. «Lliga Catalana pot fer tots els mítings que li plagui, pot dir tot el que li vingui a cor, pot despotricar contra aquells o aquells altres homes, contra tals o quals actuacions. Els homes d'esquerra, els representants de la democràcia catalana, encara no. Ja arribarà, però, el nostre dia. I aleshores, quan tot serà posat en clar, l'opinió pública de Catalunya podrà judicar degudament i escollir entre un partit que, al dir d'un dels seus homes més destacats, no sapigué aprofitar-se «d'una corrent de general simpatia que hi havia en els governs de Madrid per les aspiracions del nostre poble» i aquell altre que ja a la primera victòria li duia l'autonomia de Catalunya.

Balanç del Govern de les dretes

Un diari de Madrid escriu:

«El 19 de noviembre de 1933 se celebraron las elecciones para constituir el actual Parlamento. La fecha

El día 3 de diciembre de 1933 se declaraba el estado de prevención en toda España. El día 7 del mismo mes y año se establecía el de alarma. Y desde entonces, con frecuentes altibajos, con cambios de uno a otro de los estados de excepción que establece la ley de Orden público, nos hemos pasado diecisiete meses. Tan sólo durante ocho o diez días tuvimos libertad, allá en el mes de abril de 1934.

Durante estos meses hemos vivido varios en estado de prevención, otros varios en el de alarma y más de medio año bajo el imperio de la ley marcial. Por tres veces hemos tenido que soportar la previa censura de Prensa. La primera en el mes de diciembre de 1933. La segunda en el de junio de 1934. Y la tercera, que comenzó en octubre del año anterior, todavía la padecemos en el día de hoy.

Dretisme i anticatalanisme

per A. ROVIRA I VIRGILI

El nou Govern Lerroux és força més dretista que el constituït a començos del prop-passat mes d'octubre. «Ni un pas més cap a la dreta!», s'havia dit amb el to d'una consigna irrevocable. Però el pas — el mal pas — s'ha donat. I no és gens segur que sigui l'últim en la mateixa direcció.

L'accentuació del sentit dretista va de parella amb l'accentuació del sentit unitari. Una vegada més es compleix la llei ideològica de la política espanyola dels nostres dies: el grau de dretisme està en relació directa amb el grau d'unitarisme. Quan les esquerres governen, triomfa—encara que només sigui en part—el principi autonomista. A mesura que augmenta la influència de les dretes en el Parlament i en el Govern de Madrid, augmenta en aquests l'esperit antiautonomista.

El catalanisme pateix quan les dretes espanyoles triomfen.

* * *

L'Espanya esquerrista no és completament addicta al principi autonòmic, ni es mostra sempre prou liberal davant Catalunya. Però és en aquesta Espanya on té Catalunya els més nombrosos amics espanyols. Les Corts Constituents no van reconèixer tots els drets que Catalunya reclamava. Però la part d'aquests drets que li van reconèixer, representa el màxim nivell de l'autonomia catalana d'algun segles ençà.

Un catalanista, doncs, per dretista que sigui, no pot ajudar al triomf de les dretes espanyoles, si no es resigna a sacrificar, no solament els seus sentiments personals, ans encara l'interès superior i col·lectiu de la terra catalana.

Això no és cap tesi doctrinal. És una realitat indiscutible. Francesc Cambó mateix ha hagut de reconèixer aquesta realitat, i ha dit que entre unes esquerres espanyoles favorables a l'autonomia de Catalunya i unes dretes que li són contràries, la posició dels homes de la Lliga és incòmoda.

Incòmoda, ho és en efecte. Però hi ha, per part de la Lliga, alguna cosa més que una qüestió de comoditat o incomoditat. L'actitud de les dretes d'Espanya crea als homes de la Lliga que són verament catalanistes una situació tràgica. Ells voldrien acostar-se a les dretes espanyoles per a col·laborar amb aquestes en els punts de coincidència, i les dretes els tenen avorrits. Tot el dretisme de la Lliga —massa pàl·lid als ulls de la Ceda, que és una reencarnació del carlisme— no li fa perdonar el seu catalanisme més o menys atenuat. Davant el dogma de la pàtria única i de l'Estat unitari, els homes de la Lliga són uns heretges. Per això van ésser exclosos de la combinació ministerial d'octubre i ho han estat de la combinació de maig.

* * *

Els catalanistes d'esquerra havem pogut tenir, en hores històriques, una doble alegria de catalans i d'esquerrans, perquè havem vist triomfar alhora Catalunya i la República democràtica. Els catalanistes de dreta, al contrari, no han tingut ni tindran la doble alegria de veure triomfar alhora, a Espanya, les idees dretistes i les autonomistes. Quan riuen com a homes de dreta, han de plorar com a catalans.

Dins l'Espanya d'avui, dretisme i anticatalanisme són fills d'un mateix esperit de reacció.

J. Casademont

Odontòleg

Té el gust de participar a la seva clientela, que ha traslladat la seva CLÍNICA DENTAL al Carrer de Sant Esteve, 21 (sobre l'oficina de Contribucions) on continuarà prestant els seus serveis professionals.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA